

ת"פ 52666/01/20 - עומר סער נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 52666-01-20 מדינת ישראל נ' סער(עציר)

בפני	כבוד השופט, סגן הנשיאה עמית פרייז
נבקש/נאשם	עומר סער ע"י עו"ד אסף גונן
נגד	
משיבה/מאשימה	מדינת ישראל
	ע"י שלוחת תביעות כפ"ס

החלטה

לפניי בקשת הנאשם להתיר לו לחזור בו מהודאתו.

השתלשלות העניינים

ביום 22/1/20 הוגש נגד הנאשם כתב אישום בו יוחסה לו עבירה של פציעה כשהעברין מזוין. בד בבד עם כתב האישום, הוגשה בקשה למעצרו של הנאשם עד תום ההליכים. ביום 2/4/20 שוחרר הנאשם למעצר בפיקוח אלקטרוני, אך זה הופסק ביום 9/6/20, באופן שהנאשם הוחזר למעצר של ממש.

ביום 14/6/20 הנאשם הודה בכתב האישום המתוקן לקולא במסגרת הסדר טיעון. בדיון מסרה ב"כ המאשימה כי הצדדים הגיעו להסדר טיעון בשל קשיים ראייתיים בתיק. במסגרת הסדר הטיעון הוסכם על עונש של 6 חודשי מאסר, בדרך של עבודות שירות ככל שהנאשם ימצא מתאים, וללא ניכוי תקופת המעצר (המצטברת לכדי קרוב ל- 3 חודשים). באותו המועד, בהתאם להסכמת הצדדים, הנאשם שוחרר מהמעצר לתנאים מגבילים מקלים יחסית של הרחקה מהמתלון, אי יצירת קשר עימו, ועיכוב יציאה מהארץ.

ביום 20/8/20 נעצר הנאשם במסגרת מ"ת 12859-09-20 בבית המשפט המחוזי בבאר שבע (להלן: "התיק האחר"). ביום 2/11/20 התקבלה חו"ד ממונה על עבודות שירות, לפיה לא ניתן היה לבחון את התאמת הנאשם לעבודות שירות על רקע מעצרו בתיק האחר. בדיון ביום 24/11/20 לאחר קבלת חוות דעת הממונה, נדחה הדיון לבקשת ב"כ הנאשם לצורך שקילת צירוף תיק זה לתיק האחר.

בדיון ביום 10/1/21 ביקש ב"כ הנאשם שוב לבחון את צירופו של תיק זה לתיק האחר, ועל כן נדחה שוב הדיון. כמו כן בדיון הצהיר ב"כ הנאשם: "אני עומד מאחורי ההסדר בתיק זה שעיקרו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות או בכליאה של

ממש". ביום 24/3/21 התבקשה והתקבלה דחייה מאותה הסיבה, ומאז התיק נדחה עוד פעמיים מסיבות אחרות, ולבסוף נקבע לטיעונים לעונש ליום 27/10/21.

ביום 15/7/21 הסתיים התיק האחר, והוטלה על הנאשם תקופה ממושכת למאסר בפועל. במסגרת התיק האחר הוצהר: "מוסכם על הצדדים שכל עונש אשר יוטל על מי מהנאשמים החל מהיום בתיקים אחרים שתלויים ועומדים ועד למועד גזר הדין בתיק זה, יהיה העונש במצטבר לעונש שנקבע בתיק זה ולא יהיה ניכוי של ימי מעצר מתיק זה, אם באותו מועד היו עצורים או שפוטם בתיק האחר".

טענות ב"כ הנאשם

הטענות הנטענות בבקשה הן רצונו של הנאשם לחשוף את האמת העובדתית ולחצים בהם היה נתון הנאשם.

הנאשם, באמצעות בא כוחו, טוען כי ברצונו של הנאשם לחשוף את האמת העובדתית, שכן התיק מתאים לזיכוי מוחלט, ולעניין זה סקר בא כוח הנאשם חלק מהמצב הראייתי בתיק.

כמו כן טוען הנאשם כי בעת שהנאשם שהה במעצר בפיקוח אלקטרוני אצל בת זוגו, התגלתה בגופה מחלה קשה. נטען כי הדבר גרם לו לטלטלה קשה, כך שכל רצונו היה למצוא הדרך להיות לצידה ולסייע לה. בשל המחלה, גם לא עמדה לנאשם האפשרות לחזור למעצר בפיקוח אלקטרוני אצל בת זוגו, ולא עמדו בפניו אפשרויות נוספות.

כמו כן טוען הנאשם כי בני משפחתו הבהירו לו, שאם ייכנס למאסר פעם נוספת הם ינתקו איתו כל קשר.

המסגרת הנורמטיבית

סעיף 153(א) לחוק סדר הדין הפלילי קובע כדלקמן:

"הודה הנאשם בעובדה, אם בהודיה שבכתב לפני המשפט ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודיה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו".

החוק אינו מגדיר מה הם אותם "נימוקים מיוחדים" בגינם יאשר ביהמ"ש את החזרה מההודאה. בהתאם לפסיקה, השאלה הרלוונטית להכרעה היא האם הנאשם מסר את הודאתו מרצון טוב וחופשי, לאחר שהבין את המיוחס לו בכתב האישום. המקרים בהם יינתן לנאשם היתר לחזור בו מהודאתו הם מקרים בהם הנאשם הודה באשמה מתוך לחץ פנימי או חיצוני, או במקרים בהם לא הבין הנאשם את תוכן ההודאה ואת משמעותה.

יש לציין כי בע"פ 3754/91 **מדינת ישראל נ' סמחאת**, הובעה גישה מקילה יותר, ונקבע כי אף אם ההודאה ניתנה

מתוך רצון טוב וחופשי, והנאשם טעה בשיקוליו בעת שמסר אותה, רק אם בית המשפט התרשם כי מטרת החזרה מההודאה אינה יצירת יתרון דיוני, אלא רצונו האוטנטי של הנאשם להילחם על חפותו, יאשר בית המשפט את החזרה מההודאה.

פסיקה מאוחרת יותר הדגישה כי המבחן המרכזי אותו יש לבחון בעת הכרעה בבקשה הוא "מבחן המניע", כלומר האם הסיבה להגשת הבקשה היא רצונו הכן והאמיתי של נאשם להיאבק על חפותו, או שהמטרה היא לזכות ביתרון דיוני (ע"פ 6349/11 **גנס שניידר נ' מדינת ישראל**).

ייצוגו של הנאשם על ידי עורך דין בעת מתן ההודאה יהווה לרוב שיקול כנגד מתן אישור לנאשם לחזור בו מהודאתו, ועצם המלצת עורך הדין לנאשם להודות, תוך הבהרה שאם לא יודה יהיה צפוי לעונש כבד יותר, אינה מצדיקה מתן היתר לחזרה מההודאה (ע"פ 10705/05 **מסיקה נ' מדינת ישראל**).

מבחן עזר אשר פותח בפסיקה הוא עיתוי הגשת הבקשה. בקשות לחזרה מההודאה אשר מוגשות לאחר מתן גזר הדין יתקבלו רק במקרים נדירים מאד. במקרים בהם הבקשה מוגשת טרם מתן גזר הדין, הרי שעדיין יש לבחון את נסיבות הגשת הבקשה בעוד ש"מבחן העיתוי" משמש כעזר להבנת המניע של הנאשם להגשת הבקשה.

דין והכרעה

כאמור, עוד ביום 14/6/20 נמסרה הודאת הנאשם. הודאה זו היתה בעת ולאחר שהנאשם היה מיוצג בידי עורך דין, הוא בא כוחו אף היום, כאשר הנאשם דובר עברית, ואינו חלילה מוגבל בהבנתו עקב ליקוי כלשהו. ההודאה ניתנה לאחר שלבקשת הנאשם, בית המשפט הקריא לנאשם את כתב האישום. כתב אישום זה היה מתוקן, במסגרת הסדר טיעון, שהוגדר כמקל על ידי בא כוח הנאשם, כאשר הקלה זו נומקה על ידי המאשימה בקשיים ראייניים. ההסדר אף כלל הסכמה לשחרורו המידי של הנאשם ממעצר, ולתנאים מגבילים מקלים למדי.

הנה כי כן, בבחינת נקודת הזמן בה הודה הנאשם אין כל סיבה להניח כי לא הבין את תוכן ההודאה ומשמעותה. לא זו אף זו, לא היו בין הנאשם לבין המאשימה פערי כוחות, כאשר הדברים לא רק מתבטאים בייצוגו והעדר מגבלת שפה או הבנה, אלא גם מכך שההסדר כלל יתרונות מבחינתו בדמות תיקון כתב אישום, עונש שהוגדר כמקל, ושחרור בתנאים מקלים.

טענתו של הנאשם לפיה ממניעים פנימיים העדיף להודות הודאת שווא לצורך שחרורו בתנאים המקלים, אינה עומדת במבחן המציאות שלאחר מתן ההודאה.

ראשית, מבחינת העיתוי להגשת הבקשה מדובר בבקשה אשר הוגשה 10 ימים טרם שמיעת הטיעונים לעונש בעניינו של הנאשם, וכ-16 חודשים לאחר שניתנה ההודאה. במהלך תקופה חריגה באורכה שכזו, לא נשמע אף לא ברמז כי

הנאשם מבקש לחזור בו מהודאתו. אילו טענת המניעים הפנימים היתה כנה, מצופה היה כי כבר לאחר פרק זמן של ימים או שבועות, לכל היותר חודשים ספורים, הנאשם היה מקיים תהליך חשיבה סדור והגיוני, ומגיש בקשה זו.

אדרבא, כאשר הנאשם נעצר במסגרת התיק האחר כחודשיים בלבד לאחר מתן ההודאה. הרי אם הנאשם הודה כטענתו אך ורק כדי לקנות את חירותו, הרי ההיגיון מחייב שכאשר חירות זו לא היתה רלבנטית עוד, לא היה עוד כל מניע מצידו לקבע את הודאת השווא כביכול. בכל זאת, מאז מעצרו בתיק האחר ועד הבקשה לחזור מהודאה, חלפו כשנה וחודשיים. משכך, ברור כי אין כל קשר בין ההודאה לרצון, הלגיטימי לכשעצמו, להלך חופשי.

יתר על כן, במהלך התקופה הארוכה שמאז ההודאה ועד להגשת הבקשה, מטעם הנאשם דווקא הובעה פעם אחר פעם עמדה התומכת בהודאה. הדברים אמורים בכך שפעם אחר פעם נדחה הדיון לבקשתו, על מנת לבחון אפשרות צירוף תיק זה לתיק האחר. למותר לציין כי בחינת צירוף עולה בקנה אחד עם הודאה, ובוודאי שלא עם רצון לחזור ממנה. בנוסף, בשלב מסוים בא כוח הנאשם אף הבהיר כי הנאשם עומד מאחורי ההסדר, אף אם יישומו יהיה בכליאה של ממש. אין צורך להכביר מילים על כך שהדברים שונים בתכלית מרצון לחזור מהודאה.

על כל אלה יש להוסיף כי בין ההחלטה מיום 12/7/21 בדבר דחיית הטענות לעונש ליום 27/10/21, לבין הגשת הבקשה לחזרה מהודאה, לא אירע דבר בתיק הנוכחי, אולם כן אירע דבר משמעותי בתיק האחר. הדברים אמורים בכך שביום 15/7/21 הסתיים התיק האחר, כך שהמאסר הממושך שהוטל שם, והדברים שנאמרו שם בדבר העדר חפיפת עונשים, הבהירו לנאשם כי העונש אשר יוטל עליו בתיק הנוכחי, ככל שיעמוד בהסדר וזה יאומץ, הוא 6 חודשי מאסר בפועל, וזאת לא בעבודות שירות אלא בכליאה של ממש, וזאת באופן מלא במצטבר לתקופת המאסר נשוא התיק האחר.

במכלול האמור לעיל, עולה רושם של ממש כי המניע של הנאשם אינו כן ואמיתי, אלא מדובר במניע טקטי, הנעוץ בשינוי שאירע במצבו המשפטי הכולל.

לפיכך הבקשה לחזרה מהודאה נדחית מכל וכל.

התיק נקבע לטיעונים לעונש ליום 18/11/21 שעה 10:00.

הנאשם יובא לדיון באמצעות שב"ס.

המזכירות תעביר את ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ"ו חשוון תשפ"ב, 01 נובמבר 2021, בהעדר הצדדים.

עמוד 4

